

Na temelju članka 30., stavka 1. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora ("Narodne novine", broj 28/96), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj ..... 2010. godine donijela

U R E D B U
o objavi
Sporazuma
između
Vlade Republike Hrvatske
i
Švicarskog Saveznog Vijeća
o redovitom zračnom prometu

Članak 1.

Objavljuje se Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Švicarskog Saveznog Vijeća o redovitom zračnom prometu sklopljen u Bernu, dana 21. siječnja 2010. godine, u izvorniku na hrvatskom, njemačkom i engleskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Sporazuma iz članka 1. ove Uredbe u izvorniku na hrvatskom jeziku glasi:

SPORAZUM
IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
I
ŠVICARSKOG SAVEZNOG VIJEĆA
O REDOVITOM ZRAČNOM PROMETU

Vlada Republike Hrvatske i Švicarsko Savezno Vijeće (u daljnjem tekstu "ugovorne stranke"),

želeći unaprijediti sustav međunarodnog zrakoplovstva na temelju konkurencije između zračnih prijevoznika na tržištu uz minimum vladinog miješanja i uređivanja;

želeći unaprijediti njihove međusobne odnose u području civilnog zrakoplovstva i na taj način olakšati širenje mogućnosti međunarodnog zračnog prometa među njima;

prepoznajući da učinkovit i konkurentan međunarodni zračni promet jača trgovinu, dobrobit korisnika te gospodarski rast;

želeći omogućiti zračnim prijevoznicima da javnosti koja putuje i šalje robu ponude mnoštvo različitih usluga, te želeći potaknuti pojedinačne zračne prijevoznike na razvoj i primjenu inovativnih i konkurentnih cijena;

svjesni i predani osiguranju i održavanju najvišeg stupnja sigurnosti i zaštite međunarodnog zračnog prometa te ponovno naglašavajući njihovu veliku zabrinutost zbog radnji ili prijetnji protiv sigurnosti zrakoplova, koje ugrožavaju sigurnost osoba ili imovine, štetno utječu na obavljanje zračnog prometa, te ruše povjerenje javnosti u sigurnost civilnog zrakoplovstva; te

kao stranke Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu otvorene za potpisivanje u Chicagu 7. prosinca 1944. godine;

sporazumjeli su se kako slijedi:

Članak 1. Definicije

U svrhu ovog Sporazuma i njegovog Dodatka, ukoliko nije drugačije dogovoreno:

- a. izraz "Konvencija" znači Konvencija o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu otvorena za potpisivanje u Chicagu sedmog dana prosinca 1944. godine i uključuje svaki dodatak usvojen prema članku 90. te Konvencije i bilo koju izmjenu i dopunu dodataka ili Konvencije prema člancima 90. i 94. Konvencije u mjeri u kojoj su ti dodaci i izmjene i dopune primjenjive za obje ugovorne stranke;
- b. izraz "Sporazum" znači ovaj Sporazum, njegove dodatke i bilo koje njegove izmjene i dopune;
- c. izraz "zrakoplovne vlasti" znači, u slučaju Republike Hrvatske, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, a u slučaju Švicarske, Savezni ured civilnog zrakoplovstva, ili u oba slučaja bilo koja osoba ili tijelo ovlašteno obavljati dužnosti koje su trenutno dodijeljene navedenim vlastima;
- d. izraz "određeni zračni prijevoznik" označava zračnog prijevoznika ili zračne prijevoznike koje je jedna ugovorna stranka odredila u skladu s člankom 4. ovog Sporazuma za obavljanje dogovorenog zračnog prometa;
- e. izraz "dogovoreni promet" znači usluge u zračnom prometu na određenim linijama za prijevoz putnika, tereta i pošte, zasebno ili u kombinaciji;
- f. izrazi "zračni promet", "međunarodni zračni promet", "zračni prijevoznik" i "zaustavljanje u ne-prometne svrhe" imaju pripadajuća značenja koja su im dodijeljena u članku 96. Konvencije;
- g. izraz "državno područje" u odnosu na državu ima značenje koje mu je dodijeljeno u članku 2. Konvencije;
- h. izraz "tarifa" znači cijene koje se trebaju platiti za prijevoz putnika, prtljage i tereta, te uvjete prema kojima se te cijene primjenjuju, uključujući naplate provizije i drugu dodatnu naknadu za zastupanje ili prodaju dokumenta za prijevoz, ali isključujući naknadu i uvjete za prijevoz pošte.

Članak 2. Dodjeljivanje prava

1. Svaka ugovorna stranka dodjeljuje drugoj ugovornoj stranci prava navedena u ovom Sporazumu u svrhu obavljanja međunarodnog zračnog prometa na linijama navedenim u redu letenja u Dodatku. Takav promet i linije u daljnjem se tekstu nazivaju "dogovoreni promet" odnosno "određene linije".
2. Sukladno odredbama ovog Sporazuma zračni prijevoznici koje odredi svaka ugovorna stranka, za vrijeme obavljanja međunarodnog zračnog prometa, imaju:

- a. pravo letenja preko državnog područja druge ugovorne stranke bez slijetanja;
  - b. pravo zaustavljanja na navedenom državnom području u neprometne svrhe;
  - c. prava koja su na drugačiji način utvrđena u ovom Sporazumu.
3. Ništa u ovom članku neće se smatrati dodjeljivanjem povlastice određenim zračnim prijevoznicima jedne ugovorne stranke da na državnom području druge ugovorne stranke vrše ukrcaj putnika, te utovar prtljage, tereta i pošte koji se prevoze za naknadu ili najamninu, a koji su upućeni prema nekom drugom mjestu na državnom području te druge ugovorne stranke.
  4. Ako zbog oružanog sukoba, političkih nemira ili događanja, ili posebnih i neuobičajenih okolnosti, određeni zračni prijevoznici jedne ugovorne stranke ne mogu obavljati uslugu na svojoj uobičajenoj liniji druga će ugovorna stranka učiniti sve što može da omogući neprekidno obavljanje takvog prometa kroz odgovarajuće preraspodjele takvih linija, uključujući dodjeljivanje prava na takav vremenski rok koji može biti potreban da bi se osigurala održivost te usluge.

Članak 3. Izvršavanje prava

1. Određeni zračni prijevoznici imat će pravedne i jednake mogućnosti za natjecanje u pružanju dogovorenog prometa obuhvaćenog ovim Sporazumom.
2. Niti jedna ugovorna stranka neće ograničiti pravo svakog od određenih zračnih prijevoznika da obavlja međunarodni promet između odnosnih državnih područja ugovornih stranaka ili između državnog područja jedne ugovorne stranke i državnih područja trećih zemalja.
3. Svaka će ugovorna stranka dopustiti određenim zračnim prijevoznicima da odrede učestalost i kapacitet međunarodnog zračnog prometa koji nude na temelju komercijalnih okolnosti na tržištu. U skladu s ovim pravom, niti jedna ugovorna stranka neće jednostrano ograničiti opseg prometa, učestalost, broj odredišta ili redovitost usluge, ili tip ili tipove zrakoplova koje koriste određeni zračni prijevoznici druge ugovorne stranke, ako je to potrebno zbog carinskih, tehničkih i operativnih razloga ili razloga zaštite okoliša prema jedinstvenim uvjetima sukladnim s člankom 15. Konvencije.

Članak 4. Određivanje i operativne ovlasti

1. Svaka ugovorna stranka ima pravo odrediti onoliko zračnih prijevoznika koliko želi u svrhu obavljanja dogovorenog prometa, te povući ili izmijeniti takvo određenje. Takvo će se određenje izvršiti pisanom obaviješću između zrakoplovnih vlasti obje ugovornih stranaka.
2. Po primitku takvog određenja i zahtjeva određenog zračnog prijevoznika, u obliku i na način propisan za ovlaštenje za rad, zrakoplovna vlast druge ugovorne stranke dodijelit će zračnom prijevozniku uz minimalno postupovno kašnjenje odgovarajuće ovlaštenje za letenje, pod uvjetom da:
  - a. je zračni prijevoznik osnovan na državnom području ugovorne stranke koja ga je odredila i da ima važeću svjedodžbu o sposobnosti zračnog prijevoznika u skladu s primjenjivim zakonima; i
  - b. je zračni prijevoznik u vlasništvu i nastavit će biti u vlasništvu, izravno ili kroz većinsko vlasništvo, jedne od ugovornih stranaka ili države članice Europske unije

i/ili državljana ugovornih stranaka ili država članica Europske unije, te će uvijek biti pod prevladavajućom kontrolom takvih država i/ili njihovih državljana; i

- c. prevladavajuću regulatornu kontrolu takvog zračnog prijevoznika provodi i održava jedna od ugovornih stranaka ili država članica Europske unije odgovorna za izdavanje svjedodžbe o sposobnosti zračnom prijevozniku, a odgovarajuća zrakoplovna vlast je jasno navedena u određenju.
  - d. ugovorna stranka koja je odredila zračnog prijevoznika primjenjuje odredbe navedene u članku 7. (Zaštita zračnog prometa) i članku 8. (Sigurnost zračnog prometa).
3. Zrakoplovne vlasti jedne ugovorne stranke mogu tražiti od zračnih prijevoznika koje je odredila druga ugovorna stranka da dokažu da su kvalificirani ispuniti uvjete propisane prema zakonima i propisima koji se uobičajeno primjenjuju na obavljanje međunarodnog zračnog prometa od strane spomenutih vlasti u skladu s odredbama Konvencije.
  4. Nakon primitka ovlaštenja za rad, dobivenog sukladno stavku 2. ovog članka, određeni zračni prijevoznici mogu u svako doba obavljati dogovoreni promet.

Članak 5. Opoziv i ukidanje operativnog ovlaštenja

1. Svaka ugovorna stranka ima pravo opozvati ili ukinuti operativno ovlaštenje za izvršavanje prava navedenih u članku 2. ovog Sporazuma od strane određenih zračnih prijevoznika druge ugovorne stranke ili nametnuti takve uvjete koji bi se mogli smatrati potrebnim za izvršavanje takvih prava, ukoliko:
  - a. zračni prijevoznik nije osnovan na državnom području ugovorne stranke koja ga je odredila i nema važeću operativnu dozvolu u skladu s primjenjivim zakonima; ili
  - b. zračni prijevoznik nije u vlasništvu i neće nastaviti biti u vlasništvu, izravno ili putem većinskog vlasništva, jedne od ugovornih stranaka ili država članica Europske unije i/ili državljana ugovornih stranaka ili država članica Europske unije, te neće cijelo vrijeme biti pod prevladavajućom kontrolom takvih država i/ili njihovih državljana; ili
  - c. prevladavajuću regulatornu kontrolu tog zračnog prijevoznika ne izvršava i ne provodi jedna od ugovornih stranaka ili država članica Europske unije odgovorna za izdavanje njezine svjedodžbe o sposobnosti zračnog prijevoznika i da u određenju nije jasno navedena odgovarajuća zrakoplovna vlast; ili
  - d. navedeni zračni prijevoznici ne poštuju ili teško krše zakone ili propise ugovorne stranke koja dodjeljuje ta prava; ili
  - e. navedeni zračni prijevoznici ne obavljaju dogovoreni promet u skladu s uvjetima propisanim prema ovom Sporazumu.
2. Takvo pravo izvršavat će se tek nakon konzultacija s drugom ugovornom strankom, ukoliko je trenutni opoziv, ukidanje ili nametanje uvjeta utvrđenih u stavku 1. ovog članka nužno kako bi se spriječila buduća kršenja zakona i propisa. Takve konzultacije započet će na najraniji mogući datum, ali ne kasnije od petnaest (15) dana od datuma zahtjeva.

Članak 6. Primjena zakona i propisa

1. Zakoni i propisi jedne ugovorne stranke koji uređuju ulazak na, boravak i odlazak s njezinog državnog područja zrakoplova koji obavlja međunarodnu zračnu plovidbu ili letove na njeno državno područje, njihov boravak na tom području, te izlazak iz njega ili letove takvih zrakoplova preko tog državnog područja primjenjivat će se na određene zračne prijevoznike druge ugovorne stranke.
2. Zakoni i propisi jedne ugovorne stranke koji uređuju ulazak na, boravak i odlazak s njezinog državnog područja, putnika, posade, prtljage, tereta ili pošte, kao što su formalnosti vezane uz ulazak, izlazak, emigraciju, i imigraciju, kao i carinu i sanitarne mjere primjenjivat će se na putnike, posadu, prtljagu, teret ili poštu koje prevoze zrakoplovom određenih zračnih prijevoznika druge ugovorne stranke dok su unutar navedenog državnog područja.
3. Niti jedna ugovorna stranka ne može dodijeliti nikakvu povlasticu svojim vlastitim zračnim prijevoznicima s obzirom na određene zračne prijevoznike druge ugovorne stranke u primjeni zakona i propisa predviđenih u ovom članku.

Članak 7. Zaštita zračnog prometa

1. Sukladno njihovim pravima i obvezama prema međunarodnom pravu, ugovorne stranke ponovo potvrđuju da njihova međusobna obveza da štite sigurnosti civilnog zrakoplovstva od radnji protuzakonitog djelovanja čini sastavni dio ovog Sporazuma. Bez ograničavanja općenitosti njihovih prava i obveza prema međunarodnom pravu, ugovorne stranke će osobito djelovati sukladno odredbama Konvencije o krivičnim djelima i nekim drugim aktima izvršenim u zrakoplovima, potpisane u Tokiju 14. rujna 1963., Konvencije o suzbijanju nezakonite otmice zrakoplova, potpisane u Hagu 16. prosinca 1970. godine, Konvencije o suzbijanju nezakonitih akata uperenih protiv sigurnosti civilnog zrakoplovstva, potpisane u Montrealu 23. rujna 1971., njenog dopunskog Protokola o suzbijanju nezakonitih akata nasilja na aerodromima koji služe međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, potpisanog u Montrealu 24. veljače 1988., kao i bilo koje druge konvencije i protokola vezanih uz zaštitu civilnog zrakoplovstva koje poštuju obje ugovorne stranke.
2. Ugovorne stranke trebaju na zahtjev jedna drugoj pružiti svu potrebnu pomoć kako bi spriječile djela otmice civilnih zrakoplova i druga djela protiv sigurnosti takvih zrakoplova, njihovih putnika i posade, zračnih luka i navigacijskih uređaja, te bilo koju drugu prijetnju zaštiti civilnog zrakoplovstva.
3. Ugovorne stranke će, u svojim međusobnim odnosima, djelovati sukladno odredbama o sigurnosti zrakoplovstva koje je utvrdila Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva, a koje su navedene kao Dodaci Konvenciji u mjeri u kojoj su takve odredbe o zaštiti primjenjive na ugovorne stranke; one će zahtijevati da operatori zrakoplova iz njihova registra ili operatori zrakoplova koji svoje glavno poslovno sjedište ili stalno mjesto boravka imaju na njihovom državnom području i operatori zračnih luka na njihovom državnom području postupaju sukladno takvim sigurnosnim odredbama u zrakoplovstvu.
4. Svaka ugovorna stranka suglasna je da se od takvih operatora zrakoplova može zahtijevati da poštuju odredbe o sigurnosti zrakoplovstva navedene u stavku 3. ovog članka, koje zahtjeva druga ugovorna stranka pri ulasku na, izlasku iz ili za vrijeme boravka na državnom području te druge ugovorne stranke. Svaka ugovorna stranka omogućit će da se na njezinom državnom području učinkovito primjenjuju odgovarajuće

mjere za zaštitu zrakoplova te provjera putnika, posade, ručne prtljage, prtljage, tereta i zaliha zrakoplova prije i za vrijeme ukrcaja ili utovara. Svaka ugovorna stranka će također blagonaklono razmotriti svaki zahtjev druge ugovorne stranke za razumne posebne mjere zaštite za suprotstavljanje nekoj određenoj opasnosti.

5. Kada se dogodi prijetnja otmicom ili otmica civilnog zrakoplova ili druga nezakonita djela usmjerena protiv sigurnosti takvih zrakoplova, njihovih putnika i posade, zračnih luka ili navigacijskih uređaja, ugovorne stranke će jedna drugoj pomoći omogućavanjem komunikacija i drugim odgovarajućim mjerama namijenjenim brzom i sigurnom okončanju takvog događaja ili prijetnje istim.
6. Kada ugovorna stranka ima razumne osnove vjerovati da je druga ugovorna stranka odstupila od odredaba o zaštiti zrakoplovstva iz ovog članka, zrakoplovne vlasti te ugovorne stranke mogu zatražiti trenutne konzultacije sa zrakoplovnim vlastima druge ugovorne stranke. Nepostizanje zadovoljavajućeg sporazuma u roku od petnaest (15) dana od datuma takvog zahtjeva predstavlja temelj za zadržavanje, opoziv, ograničavanje ili nametanje uvjeta za operativno ovlaštenje i tehničke dozvole zračnih prijevoznika te ugovorne stranke. U slučaju da izvanredni događaj zahtjeva, ugovorna stranka može poduzeti privremenu mjeru prije isticanja petnaest (15) dana.

Članak 8. Sigurnost zračnog prometa

1. Svaka ugovorna stranka priznat će kao valjane, u svrhu obavljanja dogovorenog prometa utvrđenog ovim Sporazumom, svjedodžbe o plovidbenosti, svjedodžbe o osposobljenosti, te dozvole koje su izdane ili potvrđene od strane druge ugovorne stranke i još su na snazi, pod uvjetom da zahtjevi za te svjedodžbe ili dozvole budu barem jednaki minimalnim standardima koji mogu biti utvrđeni sukladno Konvenciji.
2. Međutim, svaka ugovorna stranka može odbiti priznati kao valjane, u svrhu letenja iznad njezinog vlastitog državnog područja, svjedodžbe o osposobljenosti i dozvole koje su dodijeljene ili potvrđene njezinim državljanima od strane druge ugovorne stranke ili od strane treće zemlje.
3. Svaka ugovorna stranka može u svako doba zatražiti konzultacije o standardima sigurnosti na svakom području koje se odnosi na posadu zrakoplova, zrakoplove ili njihovo letenje prihvaćenim od strane druge ugovorne stranke. Takve konzultacije održat će se u roku od trideset (30) dana od tog zahtjeva.
4. Ako, nakon takvih konzultacija, jedna ugovorna stranka ustanovi da druga ugovorna stranka djelotvorno ne održava i ne primjenjuje učinkovito standarde sigurnosti u bilo kojem takvom području koji su bar jednaki minimalnim standardima utvrđenim u to vrijeme prema Konvenciji, prva ugovorna stranka izvijestiti će drugu ugovornu stranku o tim nalazima i o koracima koje smatra potrebnim da bi se zadovoljili ti minimalni standardi, a ta druga ugovorna stranka poduzeti će odgovarajući korektivni postupak. Propust druge ugovorne stranke da poduzme odgovarajući postupak u roku od petnaest (15) dana ili u takvom dužem razdoblju koje može biti dogovoreno biti će temelj za primjenu članka 5. ovog Sporazuma.
5. Bez obzira na obveze navedene u članku 33. Konvencije, dogovoreno je da bilo koji zrakoplov koji se koristi od strane ili, prema ugovoru o najmu, u ime zračnog prijevoznika ili zračnih prijevoznika jedne ugovorne stranke u prometu prema ili iz državnog područja druge ugovorne stranke može, dok je unutar državnog područja druge ugovorne stranke, podlijegati pregledu od strane ovlaštenih predstavnika druge ugovorne stranke, na zrakoplovu i oko njega kako bi provjerili valjanost dokumenata zrakoplova

kao i dokumenata njegove posade, te vidljivo stanje zrakoplova i njegove opreme (u ovom članku nazvanog „pregled na stajanci“), pod uvjetom da to ne dovodi do nerazumnog kašnjenja.

6. Ako bilo koji takav pregled na stajanci ili niz pregleda na stajanci daje povoda za:
  - a. ozbiljne zabrinutosti da zrakoplov ili letenje zrakoplova ne udovoljava minimalnim standardima utvrđenim u to vrijeme prema Konvenciji, ili
  - b. ozbiljne zabrinutosti da nedostaje djelotvorno održavanje i pridržavanje standarda sigurnosti utvrđenih u to vrijeme prema Konvenciji,ugovorna stranka koja obavlja pregled će, u svrhe članka 33. Konvencije, biti slobodna zaključiti da zahtjevi prema kojima su svjedodžba ili dozvole koje se odnose na taj zrakoplov ili na posadu tog zrakoplova bili izdani ili ih se prihvatilo valjanim, ili da zahtjevi prema kojima taj zrakoplov leti, nisu jednaki ili su iznad minimalnih standarda utvrđenih prema Konvenciji.
7. U slučaju da se pristup zrakoplovu koji se koristi od strane ili u ime zračnog prijevoznika ili zračnih prijevoznika jedne ugovorne stranke, a u svrhu poduzimanja pregleda na stajanci, u skladu s gore navedenim stavkom 5., odbije od strane predstavnika tog zračnog prijevoznika ili tih zračnih prijevoznika, druga ugovorna stranka biti će slobodna ukazati na pojavljivanje ozbiljne zabrinutosti u smislu razloga navedenih u gornjem stavku 6. te također izvući zaključke navedene u tom stavku.
8. Svaka ugovorna stranka zadržava pravo odmah obustaviti ili izmijeniti operativno ovlaštenje zračnog prijevoznika ili zračnih prijevoznika druge ugovorne stranke u slučaju da prva ugovorna stranka zaključi, bilo kao rezultat pregleda na stajanci, niza pregleda na stajanci, odbijanja pristupa radi pregleda na stajanci, konzultacija ili na drugi način, da je trenutani postupak nužan za održavanje sigurnosti letenja zračnog prijevoznika.
9. Svaki postupak jedne ugovorne stranke, u skladu s gore navedenim stavcima 4. ili 8., bit će prekinut u slučaju prestanka postojanja temelja za poduzimanje takvog postupka.

Članak 9. Oslobodenje od carina i poreza

1. Zrakoplov koji se koristi u međunarodnom prijevozu od strane određenih zračnih prijevoznika jedne ugovorne stranke kao i njegova uobičajena oprema, zalihe goriva i maziva, zalihe zrakoplova uključujući hranu, piće i duhan koji se prijevoze na takvim zrakoplovima biti će, pri ulasku na državno područje druge ugovorne stranke, oslobođeni od svih carina ili poreza, pod uvjetom da takva oprema, zalihe zrakoplova i zalihe robe u zrakoplovu ostanu na zrakoplovu dok se ponovo ne izvezu.
2. Slijedeće će također biti oslobođeno od istih carina i poreza, s izuzetkom naplata koje se odnose na pružene usluge:
  - a. zalihe zrakoplova ukrcane na zrakoplov na državnom području jedne ugovorne stranke, unutar ograničenja utvrđenih od strane nadležnih tijela navedene ugovorne stranke te namijenjene za uporabu u zrakoplovu koji sudjeluje u obavljanju međunarodnog prometa od strane određenog zračnog prijevoznika druge ugovorne stranke;
  - b. rezervni dijelovi i uobičajena oprema zrakoplova koja je uvezena na državno područje jedne ugovorne stranke radi održavanja ili popravka zrakoplova koji sudjeluje u obavljanju međunarodnog prometa;

- c. gorivo i maziva namijenjena određenim zračnim prijevoznicima jedne ugovorne stranke za opskrbu zrakoplova koji sudjeluje u obavljanju međunarodnog prometa, čak kada se te zalihe imaju koristiti na bilo kojem dijelu putovanja koje se odvija preko državnog područja one ugovorne stranke na kojem su ukrcane u zrakoplov;
  - d. potrebni dokumenti koje koriste određeni zračni prijevoznici jedne ugovorne stranke uključujući prijevozničke dokumente, zrakoplovne teretne listove i reklamni materijal, kao i motorna vozila, materijal i oprema koju određeni zračni prijevoznici mogu koristiti za poslovne ili operativne svrhe unutar područja zračne luke pod uvjetom da takav materijal i oprema služe za prijevoz putnika i tereta.
3. Uobičajena oprema zrakoplova, kao i materijali i zalihe zadržani u zrakoplovu kojima se koriste određeni zračni prijevoznici jedne ugovorne stranke, smiju se iskrcati na državnom području druge ugovorne stranke isključivo uz odobrenje carinskih vlasti tog državnog područja. U tom slučaju oni mogu biti stavljeni pod nadzor navedenih vlasti sve do njihovog ponovnog izvoza, ili njihovog zbrinjavanja na neki drugi način u skladu s carinskim propisima.
  4. Oslobođenja predviđena ovim člankom bit će također raspoloživa i u situacijama kada su određeni zračni prijevoznici bilo koje ugovorne stranke sklopili dogovore s drugim zračnim prijevoznicima s ciljem posudbe ili prijenosa na državno područje druge ugovorne stranke artikala navedenih u stavcima 1. i 2. ovog članka, pod uvjetom da takvi drugi zračni prijevoznici pod jednakim uvjetima uživaju takva oslobođenja od te druge ugovorne stranke.

Članak 10. Izravni tranzit

Putnici, prtljaga i teret u izravnom tranzitu preko državnog područja bilo koje ugovorne stranke koji ne napuštaju područje zračne luke namijenjeno u te svrhe podlijezat će isključivo vrlo pojednostavljenoj kontroli, osim ako drugačije ne zahtijevaju sigurnosne mjere protiv nasilja, nepovredivosti granica, zračnog razbojništva i krijumčarenja opojnih droga, te mjere kontrole useljenja. Prtljaga i teret u izravnom tranzitu bit će izuzeti od carina i drugih sličnih davanja.

Članak 11. Korisničke naknade

1. Svaka će ugovorna stranka uložiti najveće napore kako bi osigurala da korisničke naknade koje su nametnule ili čije su nametanje dopustile njezine nadležne vlasti određenim zračnim prijevoznicima druge ugovorne stranke budu pravedne i razumne. One će se temeljiti na zdravim gospodarstvenim načelima.
2. Naknade za korištenje zračnih luka i navigacijskih uređaja i usluga koje nudi jedna ugovorna stranka određenim zračnim prijevoznicima druge ugovorne stranke neće biti više od onih koje plaćaju njezini nacionalni zrakoplovi koji sudjeluju u redovitom međunarodnom prometu.
3. Svaka ugovorna stranka će poticati konzultacije između nadležnih vlasti ili tijela zaduženih za naknade na njezinom državnom području i određenih zračnih prijevoznika koji koriste usluge i uređaje i potaknut će nadležne vlasti ili tijela zadužena za naknade i određene zračne prijevoznike da razmjenjuju takve podatke prema potrebi kako bi dopustile detaljno preispitivanje razumnosti naplata sukladno načelima iz stavaka 1. i 2. ovog članka. Svaka će ugovorna stranka potaknuti nadležne vlasti zadužene za naknade da dostave korisnicima razumnu obavijest o bilo kakvom prijedlogu promjena

korisničkih naknada kako bi im se omogućilo izražavanje njihovog mišljenja prije provođenja promjena.

Članak 12. Komercijalne aktivnosti

1. Određenim zračnim prijevoznicima jedne ugovorne stranke bit će dopušteno da na državnom području druge ugovorne stranke uspostave odgovarajuća predstavništva. Ta predstavništva mogu obuhvaćati komercijalno, operativno i tehničko osoblje koje se može sastojati od upućenog ili od lokalno angažiranog osoblja. Glede dopuštenja za ulazak i boravak upućenog osoblja na državnom području te ugovorne stranke, primjenjivat će se zakoni i propisi te ugovorne stranke.
2. Za komercijalne će se aktivnosti primjenjivati načelo uzajamnosti. Nadležna tijela svake ugovorne stranke poduzet će sve potrebne korake kako bi osigurala da predstavništva zračnog prijevoznika kojeg je odredila druga ugovorna stranka mogu izvršavati njihove aktivnosti na propisni način.
3. Svaka ugovorna stranka osobito daje određenim zračnim prijevoznicima druge ugovorne stranke pravo da se na njezinom državnom području bave prodajom zračnog prijevoza izravno i, po nahodanju zračnih prijevoznika, posredstvom svojih zastupnika. Zračni prijevoznici imaju pravo prodavati takav prijevoz, a svaka osoba slobodna je kupiti takav prijevoz u valuti tog državnog područja ili u slobodno konvertibilnim valutama drugih zemalja.
4. Određeni zračni prijevoznici bilo koje ugovorne stranke mogu sklapati marketinške sporazume kao što su sporazumi o zakupu prostora («*blocked space*»), «*code sharing*» sporazumi ili druge komercijalne sporazume, sa zračnim prijevoznicima bilo koje ugovorne stranke ili sa zračnim prijevoznicima neke treće zemlje, pod uvjetom da takvi zračni prijevoznici imaju odgovarajuća operativna ovlaštenja.

Članak 13. Konverzija i prijenos prihoda

Određeni zračni prijevoznici imaju pravo izvršiti zamjenu valute po službenom tečaju te doznačiti u njihovu zemlju primitke koji premašuju iznose koji su lokalno potrošeni u odgovarajućem omjeru s prijevozom putnika, prtljage, tereta i pošte. Ako su plaćanja između ugovornih stanaka uređena posebnim sporazumom, tada će se primjenjivati taj posebni sporazum.

Članak 14. Tarife

1. Svaka ugovorna stranka može tražiti da se njezinim zrakoplovnim vlastima dostavi obavijest ili da im se podnesu tarife za međunarodni zračni promet koji se obavlja prema ovom Sporazumu.
2. Bez ograničavanja primjene opće konkurencije te zakona o zaštiti potrošača u svakoj ugovornoj stranci, intervencija ugovorne stranke treba biti ograničena na:
  - a. sprječavanje nerazumno diskriminirajućih tarifa ili prakse;
  - b. zaštitu potrošača od tarifa koje su nerazumno visoke ili nerazumno ograničavajuće bilo zbog zlorabe dominirajućeg položaja ili zbog međusobno dogovorenih postupaka među zračnim prijevoznicima; te

- c. zaštitu zračnih prijevoznika od tarifa koje su umjetno niske zbog izravnih ili neizravnih državnih subvencija ili potpore.
3. Niti jedna ugovorna stranka neće poduzeti jednostranu radnju kako bi spriječila uvođenje ili nastavak važenja tarife za koju je predloženo da se naplaćuje ili je naplaćuju određeni zračni prijevoznici bilo koje ugovorne stranke za obavljanje međunarodnog zračnog prometa između državnih područja ugovornih stranaka. Ako bilo koja ugovorna stranka vjeruje da je bilo koja takva tarifa u neskladu s razmatranjima navedenim u ovom članku, zatražit će konzultacije i izvijestiti drugu ugovornu stranku o razlozima svog nezadovoljstva u roku od četrnaest (14) dana od primitka podneska. Te konzultacije održat će se najkasnije četrnaest (14) dana nakon primitka zahtjeva. Bez uzajamnog dogovora, ta će tarifa stupiti na snagu ili će ostati na snazi.

Članak 15. Podnošenje redova letenja

1. Svaka ugovorna stranka može zatražiti obavještanje njezinih zrakoplovnih vlasti o planiranim redovima letenja određenih zračnih prijevoznika druge ugovorne stranke najmanje trideset (30) dana prije početka obavljanja dogovorenog prometa. Isti postupak primjenjivat će se na bilo koju izmjenu istih.
2. Za dodatne letove koje određeni zračni prijevoznici jedne ugovorne stranke žele obavljati u svezi s dogovorenim prometom izvan odobrenog reda letenja treba se zatražiti prethodno dopuštenje od zrakoplovnih vlasti druge ugovorne stranke. Takav zahtjev uobičajeno se treba predati najmanje dva (2) radna dana prije obavljanja takvih letova.

Članak 16. Dostava statistike

Zrakoplovne vlasti obiju ugovornih stranaka dostavljat će jedna drugoj, na zahtjev, periodičnu statistiku ili druge slične obavijesti koje se odnose na promet prevezen u svezi s dogovorenim prometom.

Članak 17. Konzultacije

Bilo koja ugovorna stranka može u svako doba zatražiti konzultacije o provedbi, tumačenju, primjeni ili izmjenama i dopunama ovog Sporazuma. Takve konzultacije, koje mogu biti između zrakoplovnih vlasti, počet će na najraniji mogući datum, ali ne kasnije od šezdeset (60) dana od datuma na koji druga ugovorna stranka primi pisani zahtjev, osim ako se ugovorne stranke ne dogovore drugačije. Svaka će ugovorna stranka tijekom takvih konzultacija pripremiti i predstaviti relevantne dokaze koji podupiru njezin stav kako bi olakšala donošenje, na informacijama utemeljenih, razumnih i ekonomičnih odluka.

Članak 18. Rješavanje sporova

1. U slučaju nesuglasja ili spora koji proizlazi iz tumačenja, provedbe ili primjene ovog Sporazuma, ugovorne stranke će ga prvo nastojati riješiti pregovorima.
2. Ukoliko ugovorne stranke ne uspiju riješiti spor pregovorima, one se mogu dogovoriti da spor podnesu nekoj osobi ili tijelu radi davanja savjetovanog mišljenja.
3. Ako se rješenje ne postigne pregovorima, bilo koja ugovorna stranka može podnijeti spor na odlučivanje sudu od tri arbitra.

4. Ugovorna stranka koja je započela arbitražni postupak imenovati će svog arbitra i o tome obavijestiti drugu ugovornu stranku diplomatskim putem. Druga ugovorna stranka će imenovati svog arbitra u roku od šezdeset (60) dana, a dva će arbitra imenovana na navedeni način odabrati trećeg arbitra koji će imati ulogu predsjednika suda i koji ne smije biti državljanin niti jedne od ugovornih stranaka.
5. Ukoliko ugovorna stranka propusti imenovati arbitra u roku, ili treći arbitar ne bude imenovan u određenom vremenu, ugovorna stranka koja je započela arbitražu zatražit će imenovanje arbitra ili arbitara, već prema svakom pojedinačnom slučaju, od predsjednika Vijeća Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva.
6. Pravila arbitražnog postupka određuje sud.
7. Troškovi suda dijele se između ugovornih stranaka na jednake dijelove.
8. Ugovorne stranke poštovat će svaku odluku donesenu primjenom ovog članka.
9. Ako i tako dugo dok bilo koja ugovorna stranka ili njezini određeni zračni prijevoznici ne budu poštovali odluku suda, druga ugovorna stranka može ograničiti, povući ili ukinuti bilo koja prava ili povlastice koje im je dodijelila temeljem ovog Sporazuma.

Članak 19.   Izmjene i dopune i preinake

1. Odredbe ovog Sporazuma mogu se izmijeniti i dopuniti uzajamnim pisanom pristankom ugovornih stranaka diplomatskim putem. Izmjene i dopune stupaju na snagu u skladu s člankom 22. ovog Sporazuma.
2. Preinake Dodatka ovom Sporazumu mogu se dogovoriti izravno između zrakoplovnih vlasti ugovornih stranaka. One će se privremeno primjenjivati od datuma kada su dogovorene, a stupaju na snagu kad se potvrde razmjenom diplomatskih nota.
3. U slučaju sklapanja bilo koje opće mnogostrane konvencije o zračnom prometu kojom će obje ugovorne stranke postati vezane, ovaj će se Sporazum preinačiti tako da bude sukladan s odredbama takve konvencije.

Članak 20.   Prestanak

1. Svaka ugovorna stranka može u svako doba pisano obavijestiti drugu ugovornu stranku o svojoj odluci da otkáže ovaj Sporazum. Takva obavijest istodobno se dostavlja Međunarodnoj organizaciji civilnog zrakoplovstva.
2. Sporazum prestaje na kraju IATA (Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva) razdoblja reda letenja tijekom kojeg će proteći dvanaest (12) mjeseci nakon datuma primitka obavijesti, osim ako se obavijest ne povuče uzajamnim dogovorom prije isteka ovog razdoblja.
3. Kod izostanka potvrde primitka od strane druge ugovorne stranke, smatrat će se da je obavijest primljena četrnaest (14) dana nakon datuma na koji je Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva primila obavijest o tome.

Članak 21. Registracija kod Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva

Ovaj Sporazum i sve njegove izmjene i dopune registrirat će se kod Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva.

Članak 22. Stupanje na snagu

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu datumom primitka posljednje pisane obavijesti kojom se ugovorne stranke međusobno izvješćuju, diplomatskim putem, o ispunjenju njihovih unutarnjih pravnih uvjeta potrebnih za njegovo stupanje na snagu.
2. Po stupanju na snagu ovaj će Sporazum zamijeniti Sporazum između Republike Hrvatske i Švicarske Konfederacije o redovitom zračnom prometu, sklopljen 27. srpnja 1993. godine.

U potvrdu toga, dolje potpisani, propisno ovlašteni od svojih Vlada, potpisali su ovaj Sporazum.

SASTAVLJENO u Bernu, dana 21. siječnja 2010., u dva izvornika, na hrvatskom, njemačkom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni. U slučaju razlike u tumačenju, mjerodavan je engleski tekst.

Za Vladu Republike Hrvatske:

Gordan Jandroković, v.d.
ministar vanjskih poslova
i europskih integracija

Za Švicarsko Savezno Vijeće:

Micheline Calmy-Rey, v.d.
ministrica vanjskih poslova

DODATAK

RED LETENJA NA LINIJAMA

I. Linije na kojima zračni promet mogu obavljati određeni začni prijevoznici Republike Hrvatske:

Iz mjesta u Republici Hrvatskoj preko mjesta između unutar Europe do bilo kojih mjesta u Švicarskoj i do bilo kojih mjesta iza unutar Europe.

II. Linije na kojima zračni promet mogu obavljati određeni začni prijevoznici Švicarske:

Iz mjesta u Švicarskoj preko mjesta između unutar Europe do bilo kojih mjesta u Republici Hrvatskoj i do bilo kojih mjesta iza unutar Europe.

BILJEŠKE:

Određeni zračni prijevoznici bilo koje ugovorne stranke mogu, na bilo kojim ili na svim letovima, te po vlastitom nahođenju:

1. obavljati letove u bilo kojem ili u oba smjera;
2. kombinirati različite brojeve leta unutar letenja jednog zrakoplova;
3. obavljati promet u mjestima između i iza državnog područja i u mjestima na državnim područjima ugovornih stranaka na linijama u bilo kojoj kombinaciji i bilo kojim redoslijedom;
4. izostaviti zaustavljanja u bilo kojem mjestu ili mjestima;
5. prebacivati promet iz bilo kojeg od svojih zrakoplova u bilo koji od svojih drugih zrakoplova u bilo kojem mjestu na linijama; i
6. obavljati promet iza bilo kojeg mjesta na njihovom državnom području sa ili bez promjene zrakoplova ili broja leta i mogu takve usluge navoditi i oglašavati ih javnosti kao nastavne letove;

bez ograničenja smjera ili zemljopisnog ograničenja i bez gubitka bilo kojeg prava na obavljanje prometa koji je inače dopustiv prema ovom Sporazumu; pod uvjetom da ta usluga služi mjestu na državnom području ugovorne stranke koja je odredila zračne prijevoznike.

Članak 3.

Provedba Sporazuma iz članka 1. ove Uredbe u djelokrugu je središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove prometa.

Članak 4.

Ova Uredba stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

Na dan donošenja ove Uredbe Sporazum iz članka 1. ove Uredbe nije na snazi te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, nakon njegovog stupanja na snagu.

Klasa: .....

Ur. broj: .....

Zagreb, ...

Predsjednica

Jadranka Kosor, dipl. iur.